

**Synpunkter från Danderyds Villaägareförening angående: Dnr KS 2019/0261
Granskningsförslag. Översiktsplan för Danderyds kommun.**

Sammanfattning och Yrkanden

Enligt Plan- och bygglagen (PBL 2010:900) skall varje kommun ha en aktuell översiktsplan. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men styr likafullt kommande detaljplaner genom att definiera planprocessen antingen genom standardförfarande eller utökat planförfarande:

Standardförfarandet kan tillämpas om förslaget till detaljplan:

- Är förenligt med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande
- Inte är av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse
- Inte antas medföra en betydande miljöpåverkan

Utökat planförfarande ska tillämpas om förslaget till detaljplan

- Inte är förenligt med översiktsplanen
- Är av betydande intresse för allmänheten, eller i övrigt av stor betydelse
- Kan antas medföra en betydande miljöpåverkan

Standardförfarande innebär bl.a. att beslut kan tas i slutna rum i byggnadsnämnden. För utökat planförfarande gäller mer strikta regler, där bl.a. beslut om planuppdrag tas i kommunstyrelse och antagande i kommunfullmäktige. Det kan t.o.m. råda olika politiska majoriteter i KF/KS och BN, vilket faktiskt är fallet idag i Danderyd.

Med en generös översiktsplan kan kommunen bli ett eldorado för exploatörer, som kan driva igenom oönskade detaljplaner med hjälp av standardförfarande. I Danderyd drivs redan bl.a. de kontroversiella planerna för Sjukhuset 7 (patienthotellet), Banvakten (bostäder vid entrén till Stocksund) och Invernessbacke (flerbostadshus på villatomt), alla med privata exploatörer som intressenter, med standardförfarande. Planering av Danderyd skall enligt vår mening ske genom utökat planförfarande. S.k. frimärksplaner skall undvikas.

En alltför tillåtande översiktsplan kan leda till en överexploatering av villasamhället. Fritt fram att bygga var, när och hur som helst. Danderyd förtjänar bättre.

Danderyds Villaägareförening har under samrådstitiden (och även tidigare) kunnat konstatera att det råder en massa mer eller mindre oriktiga myter i samhället om Danderyd och att dessa myter fått fotfäste inte bara i samhället utan även bland politiker och tjänstemän och att de genomsyrar själva översiktsplanen, och detta på väsentliga områden. Vi anser det viktigt att översiktsplanen bygger på fakta och inte på myter. En myt är att Danderyd inte bygger, underförstått att det skulle finnas

mycket byggbar mark i Danderyd. En annan myt är att det skulle behövas ett ökat antal inflyttande för att öka skatteunderlaget i kommunen, underförstått att Danderyds ekonomi skulle öka med ökat antal medborgare. Vi har nedan med hjälp av statistik redovisat att så inte är fallet. Översiktsplanen behöver därför omarbetas med en mindre aggressiv planeringsfilosofi.

Vidare finner vi det ytterst beklagligt att så många utredningar, som man hänvisar till, inte är färdiga. Hit hör bl.a. Vattenplan, Dagvattenplan, Kulturmiljöplan, Trafikstrategi, Bostadsförsörjningsprogram. Redovisning av samarbete med närliggande kommuner, regionala och statliga myndigheter saknas också. E18 trafikens hantering med översiktsplanens två alternativ ger olika utfall för markanvändningen i kommunen. Alternativet med tunnelförläggning och 11.000 nya bostäder ger nya krav på övrig infrastruktur i kommunen. Danderyds Villaägareförening efterlyser en beskrivning av konsekvenserna för övriga kommunens markanvändning i detta alternativ. Vi efterlyser också en redovisning av olika frågor av betydelse för markanvändningen som kommunen ställer sig inför det fortsatta arbetet med att lösa E18-problematiken. Med så många oklara faktorer är det klokare att senarelägga översiktsplanen tills dessa planer är beslutade.

Likaså stämmer inte Kommunala mål och utgångspunkter med den överenskommelse den styrande koalitionen bestående av Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna ingick för mandatperioden 2019-2022, där det betonas att

”Danderyd skall bevaras som villa- och trädgårdsstad. Danderyds kommun består av de gamla villastäderna Danderyd, Djursholm, Enebyberg och Stocksund. Kommunens karaktär av småskalig trädgårdsstad skall bevaras.”

I stället har man infört en glidning i begreppet

”Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö” (sida 14)

varvid en omfattande exploatering kring kollektivtrafikhäna områden förutskickas. Det är inte för mycket begärt att den styrande koalitionen håller sig till sina egna överenskommelser under valperioden.

Yrkanden

Danderyds Villaägareförening har aktivt bidragit med synpunkter under hela samrådsprocessen. Vi har inte funnit anledning till att ändra oss och står därmed fast vid våra skrivelser från tidigt samråd och samråd, vilka vi bifogar. Vi ställer oss också bakom Miljö- och hälsoskydds nämndens yttrande daterat 2021-09-07, Dnr 2021-407, antagen av en enhällig nämnd, dock med reservationen att det inte behövs mer mark för kontor och andra arbetsplatser, snarare mindre. Danderyd är efter Stockholm den mest bebyggda kommunen i landet, räknat efter bebyggd mark per landyta. Många företagare i kommunen är egenföretagare med kontor i ett rum i den egna villan.

Vi hänvisar också till Länsstyrelsens remissyttrande över samrådsförslaget samt den av kommunen anlitate konsultrapporten angående hållbarhetsutredning, som bägge påtalar många oklarheter och svagheter i förslaget.

Med hänvisning till vad som sagts ovan och våra motiveringar nedan

Yrkar vi

1. Att översiktsplanen skall grunda sig på fakta och givna löften och alltså korrigeras med avseende på de punkter där fel och oklarheter påpekats. Så har inte skett.

2. Att översiktsplanen skall konkretiseras genom att ange konkreta ambitioner, mål och tidsplaner. Som det är nu kan man i princip bygga nästan överallt och hur mycket som helst.
3. Att Danderyd skall bevaras som villa- och trädgårdsstad.
4. Att Danderyd skall motstå trycket att bygga mera. Danderyd är i princip fullbyggd. Att under en kort tidsperiod öka antalet invånare med nästan det dubbla skapar mer problem än det löser.
5. Att man beaktar att fler skattebetalare nödvändigtvis inte ökar Danderyds ekonomi.
6. Att privata villafastigheter inte skall ingå i utrednings-/utvecklingsområden. Det skapar oro.
7. Att eventuell ny bebyggelse inte skall tillkomma förrän problemen med genomfartstrafiken är lösta långsiktigt. Mest belastade är områdena kring E18, Roslagsbanan, Edsbergsvägen, Enebybergsvägen, Gamla Norrtäljevägen, Danderydsvägen, Vendevägen, Bråvallavägen, Stockholmsvägen och Edsviksvägen. Kommunen skall inte avhända sig varken handlingsutrymme eller förhandlingsutrymme.
8. Att Danderyd skall söka samarbete med Täby för att tillsammans med statsmakterna och övriga nordostkommuner lösa problemen enligt "polluter pays"- principen. Förslagsvis genom att utnyttja urberget och lägga såväl E18 som en förlängd tunnelbana i tunnlar till dalsvackan vid Roslags Näsby, för att anknyta till Roslagsbanan innan den delas i två grenar, en mot Österskär och en mot Kårsta. Förlägg trafiknoden vid Roslags Näsby i stället för Rinkeby.
9. Att trafiken avlastas även längre norrut, t.ex. förlängd tunnelbana mot Täby, Arninge.
10. Att internationellt erkända gränsvärden och normer inte skall överskridas, helst ligga lägre med god marginal. Den internationellt vetenskapligt rekommenderade grundnormen för buller, 55 dB(A) ute/ 30 dB(A) inne skall eftersträvas. Notera att decibelskalan är logaritmisk, vilket betyder att en höjning med 3 decibel (t.ex. från 55 till 58) innebär en fördubbling av bullertrycket, med 10 decibel (t.ex. från 55 till 65) 10 gånger och med 20 decibel (t.ex. från 55 till 75) 100 gånger!
11. Att kommundelarna skall förenas med gröna samband i stället för höga murar, som reflekterar bullret mot vägens andra sida. Bullervallar eller bullerplank med vintergrön vegetation dämpar bullret effektivare och kan minska även andra miljöproblem (CO₂ och andra avgaser, partiklar, damm) och dessutom syresätta luften genom fotosyntesen. Schaktmassor finns att tillgå från tunnelprojekten Stockholms ström och förbifart Stockholm samt enskilda byggprojekt. Att bygga bostäder i bullerstörda, eller annars miljöbelastade områden är inte etiskt försvarbart och skapar dessutom andra infrastrukturproblem förutom att området kommer att vara en stökig byggarbetsplats under flera år framöver. Det går snabbare att driva fram en tunnel än att bygga hus.
12. Att parker och grönområden i stenstaden skall bevaras och rustas upp. Bygg inte i Skuggboparken, Gropen eller parken väster om Golfbanevägen (Vågen och Svärdet<9.
13. Att säkerhetsaspekter längs våra vägar beaktas ur alla aspekter. Tankbilsexplosioner, brinnande bilar (notera att elbilar brinner med hög låga och avger giftiga gaser) kräver avsevärda säkerhetsavstånd till bebyggelse.
14. Att villatomter inte omvandlas till flerbostadshus.
15. Att fördelningen mellan lägenheter i enfamiljshus och lägenheter i flerbostadshus skall vara till fördel för enfamiljshus (villor).
16. Att miljö- och climateffekter skall prioriteras under kommande mandatperiod. Detta gäller för såväl befintlig bebyggelse som planerad. Det finns villatomter, som ligger så lågt (på gammalt sjöbotten) så att de kan översvämmas såväl vid regn som vid högvatten. Kommunens (dag)vattensystem måste förstärkas och föroreningar omhändertas. Vi saknar färdig dagvattenplan och vattenplan. De borde ingå som en väsentlig del i översiktsplanen.

17. Att grundvattennivåerna hålls under kontroll. Såväl tunneldragningar som bergvärme har påverkan på grundvattennivåerna och detta kan förorsaka stora sättningar i befintliga hus.
18. Att avfall och återvinning skall ses som en resurs. Påskynda den planerade förändringen där FTI AB svarar för fastighetsnära materialåtervinning i stället för skräpiga återvinningsstationer. Det behövs en tydlig ansvarskedja där brukaren ansvarar för sitt avfall tills att det hämtas av behörig ansvarig.
19. Att samhällets sårbarhet beaktas. Gäller såväl människan som infrastrukturen. Här krävs rejäla satsningar. Sjukvård, livsmedelsförsörjning, lagerhållning, transporter, lokaler, elförsörjning, bensin- och laddstationer....
20. Att tryggheten i samhället stärks. Se över de skyddsrum som byggdes under kalla kriget. Gäller i allra högsta grad de, som byggdes under Mörby centrum och som enligt uppgift är stora och mycket säkra, men allmänna skyddsrum, mer eller mindre bortglömda, finns också i privata villor och fastigheter.
21. Att man planerar ansvarsfullt och inte bygger in problem. Låt demokratin få komma till tals genom öppna samrådsförfaranden enligt vad som i den nya plan- och bygglagen (PBL 2010:900) kallas för utökat planförfarande (motsvarades i PBL 1987:10 av normalt planförfarande). Respektera den enskilda individen, såväl fastighetsägaren som grannen/medmänniskan. Respektera rätten och möjligheten att överklaga. Bostadens trivsel och värde är beroende av omgivningen. Bygg lågskaligt. Bygg harmoniskt. Bygg vackert. Bygg ändamålsenligt. Bevara kulturvärden. Bevara och stärk grönområden. Bevara öppna landskap.

Danderyd, den 7 februari 2022

För Danderyds Villaägareförening

Anita Enflo, ordförande

Skiljevägen 27

182 56 Danderyd

Tel 0705 21 48 24

e-post anita.enflo@gmail.com

Instämmer

Datum och ort:.....

Namnsteckning:.....

Namnförtydligande:.....

Gatuadress:.....

Postnummer och ort:.....

Telefon:.....

e-post:.....